

۲۵ اشتباه بزرگ ویکی پدیا

«گردآوری و ترجمه: احمد شریف پور»

ویکی پدیا برای دانشجویان و محققانی که می‌خواهند اطلاعات مختصری درباره تاریخ، فرهنگ پاپ یا حتی سیاست کسب کنند، بسیار عالی است. اما استفاده از آن به عنوان مرجع معتبر تحقیقات، امری است که بسیاری از استادان و متخصصان، درباره آن تردید دارند و بسیاری از آن‌ها ارجاع به ویکی پدیا را در مقاله‌هایشان رد می‌کنند. زیرا که بسیاری از اطلاعات موجود در ویکی پدیا، به نسبت ناقص یا حتی اشتباه هستند. چون به صورت فنی، هر کسی قادر است مدخل‌های ویکی پدیا را ویرایش کند، سایت در برابر هکرها و خرابکاری‌ها بسیار نفوذپذیر است. هر چند اغلب اشتباهات ویکی پدیا ممکن است جالب و هیجان‌انگیز به نظر برسند، اما گاهی این اشتباهات آن‌چنان جدی هستند که به طرح دعوی در دادگاه‌ها منجر می‌شوند. در ادامه به برخی از مشهورترین اشتباهات ویکی پدیا اشاره خواهیم کرد.

گزارش‌های مرگ دروغین

سناتور تد کندی

یکی از پر سروصداترین شایعات ویکی‌پدیا گزارش اشتباه مرگ سناتور تد کندی بود. این اتفاق زمانی رخ داد که وی واقعاً در ضیافت ناهار ریاست جمهوری در ژانویه ۲۰۰۹ به تشنج دچار شد. روزنامه واشینگتن پست اعلام کرد، مدخل مربوط به کندی، در ساعت ۲:۵۹ دقیقه بعدازظهر ویرایش شده و مرگ وی را اعلام کرده است. این تغییر توسط فردی صورت گرفته بود که با نام کاربری «Gfdjklsgiojksdkf» در ویکی‌پدیا ثبت نام کرده بود.

سناتور رابرت بیرد

سناتور رابرت بیرد هم درست پس از ترک ضیافت ناهار ریاست جمهوری (کمی بعد از مشکل تشنج کندی)، درگیر شایعات مربوط به مرگ کندی شد. به گفته واشینگتن پست، مرگ بیرد نیز در ساعت ۳:۰۸ بعدازظهر توسط یکی از کاربران ویکی‌پدیا اعلام شده بود.

ورنون کی

در ویکی‌پدیا گزارش شد، ورنون کی یکی از مجریان مشهور بریتانیایی، به واسطه «غرق شدن در یک سانحه فجیع قایق‌رانی در یونان» در گذشته است. حتی این مدخل ویکی‌پدیا، اطلاعات بسیار دقیقی از مراسم تدفین وی را ارائه کرده بود.

سین باد

در سال ۲۰۰۷ در ویکی‌پدیا گزارش شد، سین باد هنرپیشه سینما فوت کرده است. به گزارش MSNBC سین باد زمانی از این شایعه مطلع شد که دخترش برای اطلاع از احوال وی، با او تماس گرفت. مدخل ویکی‌پدیای وی اعلام کرده بود، او در اثر حمله قلبی در گذشته است و این شایعه پیش از اصلاح شدن به گوش صدها نفر رسیده بود.

مایلی سایروس

شایعه مرگ مایلی سایروس، خواننده مشهور که در سال ۲۰۰۸ در سایت‌های ویکی‌پدیا و Digg منتشر شد، شوک شدیدی را در بین طرفداران وی ایجاد کرد. این سایت‌ها ادعا کرده بودند، مایلی سیروس در یک تصادف رانندگی مسیرش به سمت محل فیلم‌برداری مجموعه هانا مونتانا در گذشته است. حادثه‌ای که هیچ‌گاه روی نداده بود.

تهمت‌ها

جان سیگنآولر

این شایعه ویکی‌پدیا، توجه زیادی را به خود جلب کرد، زیرا به گفته خود جان سیگنآولر نمونه بزرگی از تهمت و افترا یا «تخریب هویت اینترنتی» محسوب می‌شود. سیگنآولر یکی از ژورنالیست‌های مورد احترام بود که مدت کوتاهی را برای رابرت اف. کندی کار کرده بود. مدخل ویکی‌پدیای مربوط به وی به سادگی گزارش می‌کرد که «به نظر می‌رسد وی به‌طور مستقیم در ترور جان اف. کندی و برادرش بابی نقش داشته است، اما هیچ‌گاه چیزی در این مورد اثبات نشده است.» سیگنآولر با ویکی‌پدیا تماس گرفت و ویکی‌پدیا این مدخل را مسدود کرد. البته تا آن زمان ۱۳۲ روز از تحریف این مدخل گذشته بود.

تونی بلر

به گزارش تایمز آنلاین، مدخل ویکی‌پدیای مربوط به تونی بلر، به مدت یک هفته در فوریه سال ۲۰۰۶ چنین عنوان می‌کرد که وی «در کودکی پوستر آدلف هیتلر را در اتاق خود نصب کرده بوده.» و این که وی «جنگ اشتباهی را علیه صدام به راه انداخته است.» مدخل ویکی‌پدیای وی به محفلی

”

عکس تحریف شده
بیل گیتس، پس از
خرابکاری در صفحه
مربوط به وی، به
سرعت در همه جا
منتشر شد.

“

به غیر از سهل انگاری
درباره نشر شایعات،
ویکی پدیا به واسطه
طراحی یک لوگوی
حاوی کاراکترهای
جعلی و «بی معنی» هم
گناهکار است.

تبدیل شده بود که دشمنان سیاسی وی که مخالف جنگ عراق و موضع وی در قبال بی طرفی بخش غیر نظامی دولت بودند، از آن برای شایعه پردازی علیه وی استفاده می کردند. به هر حال، این تهدید جدی گرفته شد و حتی تحقیقاتی از سوی ویکی پدیا انجام شد تا مشخص شود که آیا هیچ یک از این شایعات و تغییرات به مجلس عوام مرتبط می شود یا خیر. همان گونه که پیش تر نیز مشخص شده بود، یکی از رسوایی های امریکا در استفاده از قدرت ویکی پدیا به کارکنان ساختمان کنگره مرتبط می شد.

رابی ویلیامز

به گزارش ایندپندنت، یکی از مشارکت کنندگان موزی ویکی پدیا در سال ۲۰۰۶ و در مدخل مربوط به رابی ویلیامز اعلام کرده بود، خواننده مشهور انگلیسی، برای امرار معاش در شهر استوک نقش گربه موش گیر را برای رستوران ایفا می کرده است.

ریچی دلالت

مدخل ویکی پدیای ریچی دلالت مدافع تیم منچستر یونایتد، شایعاتی به شدت تهاجمی را درباره مقبولیت وی در تیم ارائه می کرد. به گزارش نشریه میروور، مدخل وی، در بیوگرافی او را چنین آورده بود: «این بلژیکی در میان تعجب همگان در ژانویه ۲۰۰۸ قرارداد را بر اساس وضعیت عملکرد با منچستر یونایتد منعقد کرد. بسیاری تصور می کردند، این یک شوخی است و اندرو مارشال شرط بسته است، در صورتی که وی تنها یک بار در لیگ برتر و بالباس شیاطین سرخ ظاهر شود، خودش را با گلوله خواهد کشت.»

دهکده دنشاو

شایعات ویکی پدیا تنها گریبانگیر افراد نمی شود. تمام دهکده دنشاو در نزدیکی منچستر نیز هدف چنین شایعاتی قرار گرفت و این زمانی بود که به گزارش تلگراف، شخصی مدخل ویکی پدیای مربوط به این دهکده را ویرایش کرد و در آن نوشته بود: «اینجا محل سکونت جمع زیادی از روستاییان آفتاب سوخته گوسفند چران است که... همه به بیماری مزمن کرم کدو مبتلا هستند.»

نانسی پلوسی

در مدخل ویکی پدیای نانسی پلوسی رئیس کنگره به درستی قید شده بود که وی اصالت ایتالیایی دارد، اما نویسنده ادامه داده بود: «ایتالیایی ها خون کودکان را می نوشند.»

سرگی برین

سرگی برین یکی از بنیان گذاران گوگل است که اکنون به عنوان عضو هیئت مدیره گوگل نیز فعالیت می کند. به هر حال، مدخل ویکی پدیای وی در سال ۲۰۰۲ هدف خرابکاری قرار گرفت و در آن نوشته شده بود: «آیا او خوش شانس است یا باهوش؟ یا هر دو؟» حتی در یکی از موارد ادعا شد که او «در روسیه و در شهر مسکو» در گذشته است. همچنین در یکی دیگر از خرابکاری ها به دروغ به رسوایی هایی اخلاقی او اشاره شده بود.

بیل گیتس

عکس تحریف شده بیل گیتس، پس از خرابکاری در صفحه مربوط به وی، به سرعت در همه جا منتشر شد. در این مورد خرابکار یک عکس بسیار خوب گیتس را ویرایش کرده و برای او شاخ های شیطان و سیبلی شبیه هیتلر کشیده بود.

نانسی زیمر

یکی از کارکنان دانشگاه سین سیناتی، زمانی که نانسی زیمر ریاست دانشگاه را بر عهده داشت، مدخل ویکی پدیای وی را ویرایش کرد و عنوان کرد که او انسان بی بندوباری است. همچنین ادعا کرده بود: «او اهمیتی نمی دهد که فارغ التحصیلان، حامیان دانشگاه یا دانشجویان چه فکری می کنند.» این مدخل با این جمله ها به پایان می رسید: «نانسی زیمر یک جادوگر است و با یک جاروی بلند پرواز می کند.»

فازی زولر

ماجرای فازی زولر بازیکن حرفه‌ای گلف و یکی از برندگان جام اپن امریکا، در نهایت به شکایت از یک شرکت مستقر در میامی ختم شد. ردگیری تغییرات اعمال شده در صفحه فازی نشان داد، IP فرد خرابکار به یکی از شرکت‌های حقوقی میامی باز می‌گردد. در صفحه مربوط به وی آورده شده بود که او بعد از مصرف مواد مخدر همسر و فرزندانش را کتک می‌زند.

شایعات و اشتباهات متفرقه

دیوید بکهام

یکی دیگر از شوخی‌های ویکی‌پدیا در سال ۲۰۰۶ این بود که اعلام کرد، دیوید بکهام «یک دروازه‌بان چینی قرن هجدهم بوده است.» این مورد همانند تهمت‌هایی که به تونی بلر و رابی ویلیامز زده شده، چندان شدید نبود، اما به هر حال بسیار ناراحت‌کننده بود.

لوگوی ویکی‌پدیا

به غیر از سهیل انگاری درباره نشر شایعات، ویکی‌پدیا به واسطه طراحی یک لوگوی حاوی کاراکترهای جعلی و «بی‌معنی» هم گناهکار است. این لوگو کره زمین را به شکل پازل ماندنی نمایش می‌دهد که هر یک از قطعات پازل یک حرف یا نشانه از زبان‌های مختلف را روی خود دارد. به گزارش گاردین، این لوگو نادرست است و یک کاراکتر ژاپنی و یک کاراکتر دواناگاری (هندی) آن اشتباه طراحی شده و بنابراین بی‌معنی هستند.

ویراستار دروغگو

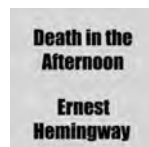
به گفته MSNBC مشخص شد، یکی از ویراستاران ناشناس ویکی‌پدیا که هزاران مقاله و مدخل را ویرایش کرده و ادعا کرده بود که استاد علوم مذهبی است، در واقع یک دانشجوی اخراجی ۲۴ ساله بوده است. این قضیه زمانی فاش شد که مجله نیویورک در سرمقاله‌ای اعلام کرده بود که یکی از پروفایل‌های ویکی‌پدیا در مجله که به سال ۲۰۰۶ مربوط است، به اشتباه رزومه آکادمیک فردی را با نام Essjay توصیف می‌کند. او به حدی در جامعه ویکی‌پدیا مورد احترام بود که به مقام داوری دست یافته بود و توسط شرکت ویکیا استخدام شده بود.

رسوایی خاندان سلطنتی هلند

خانواده سلطنتی هلند، درگیر یک رسوایی دوطرفه شد. این قضیه زمانی شکل گرفت که یکی از مدخل‌های ویکی‌پدیا در سال ۲۰۰۳ به شرح یکی از اتفاقاتی که به شاهزاده می‌بل از آرنج ناساو مربوط می‌شود، پرداخت. نیویورک تایمز در گزارشی از رسوایی اخلاقی می‌بل پرده برداشت و همین امر باعث شد تا نخست‌وزیر هلند، یعنی جان پیتر بالکنند از صدور مجوز قانونی برای ازدواج پسرش با شاهزاده خودداری کند. این مورد در ویکی‌پدیا گزارش شد، اما به صورتی غیر اخلاقی، توسط شاهزاده و همسرش در سال ۲۰۰۷ از ویکی‌پدیا پاک شد.

مرگ در بعدازظهر

«مرگ در بعدازظهر» اثر مشهور (و مبتنی بر واقعیت) ارنست همینگوی نیز هدف خرابکاری قرار گرفت و در مدخل ویکی‌پدیا آن آورده شد: «مرگ در بعدازظهر کتابی واقعی از ارنست همینگوی است که به بررسی آداب و رسوم طبقه بی‌بندو بار اسپانیا می‌پردازد.» کتاب در واقع درباره مراسم گاو‌بازی در اسپانیا است و این مدخل بعد از مدتی اصلاح شد.

جین فوندا

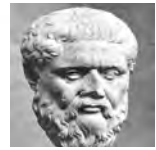
شهرت و اعتبار جین فوندا، هنرپیشه، نویسنده و فعال سیاسی امریکایی، به واسطه تحریف صفحه ویکی‌پدیا چندان مخدوش نشد. اما به گزارش رجیستر، حتی جیمی ویلز نیز اعتراف کرده بود، در بیوگرافی نادرست وی آورده شده است: «او یک بار برنده جایزه اسکار شده است و یک

سگ دارد.»

”
یکی از ویراستاران
ناشناس ویکی‌پدیا
که هزاران مقاله و
مدخل را ویرایش
کرده و ادعا کرده
بود که استاد علوم
مذهبی است، در
واقع یک دانشجوی
اخراجی ۲۴ ساله
بوده است.
“

افلاطون

باستان بود.»

مدخل ویکی‌پدیای افلاطون، همان‌گونه که توسط یکی از معلمان امریکایی مشخص و منتشر شد توضیح می‌دهد: «افلاطون یکی از هواشناسان باستانی هاوایی بود. او یک موج‌سوار و نویسنده دختران کهکشانی و بنیان‌گذار کالجی در فلوریدا

ماجرای استفن کولبرت

استفن کولبرت، کم‌دین و مجری امریکایی، سیاست‌باز و یکی پدیارامورد انتقاد قرار داده و می‌گوید: «اگر شما داستانی را سرهم کنید و تعداد زیادی از مردم با شما موافق باشند، این داستان به حقیقت تبدیل خواهد شد.» کولبرت این پدیده را ویکیالیتی (Wikiality) نامیده است و برای اثبات ادعای خود مدخل مربوط به جرج واشنگتن و مدخلی مربوط به فیل‌های آفریقایی را ویرایش کرده است. طرفداران کولبرت نیز به این بازی پیوستند و به صورت مداوم حدود بیست مدخل مربوط به فیل‌ها را با اطلاعات نادرست دستکاری می‌کردند تا زمانی که این مدخل‌ها قفل شدند و خود کولبرت هم از دسترسی به ویکی‌پدیا منع شد.

آلن مکیل‌ورایت

در این شایعه، ویکی‌پدیا به آلن مکیل‌ورایت اجازه داد تا یک زندگی‌نامه دروغین سرهم کرده و طرفدارانی برای خود بیابد. او یک مدخل دروغین را در یکی از سایت‌های جانبی (mirror) ویکی‌پدیا ایجاد کرد که به شرح زندگی یک افسر نظامی انگلیسی به نام کاپیتان سر آلن مکیل‌ورایت می‌پرداخت و در آن آورده شده بود: «او به واسطه به خطر انداختن جانش برای نجات سربازان زیردستش بسیار مشهور شده است و به همین دلیل، به دریافت مدال شجاعت مفتخر شده است.» این مدخل که انشای ضعیفی هم داشت، حتی به یک عکس مکیل‌ورایت در یونیفورم نظامی نیز مزین بود! در زندگی واقعی، مکیل‌ورایت یکی از کارمندان بخش خدمات مشتریان شرکت دل بود.

شایعه NPA

زمانی که آنتونی بنیس پدیدآورنده تئوری NPA (این تئوری ادعا می‌کند، شخصیت انسانی بر اساس ترکیبی از سه خصلت خودپرستی، کمال‌گرایی و سلطه‌جویی شکل می‌گیرد) تصمیم گرفت یک مدخل ویکی‌پدیا درباره تئوری خود ایجاد کند، کاربران ویکی‌پدیا برآشفته شدند و به ویکی‌پدیا انتقاد کردند که به پدیدآورنده یک تئوری اجازه می‌دهد نظر خود را در سایت تبلیغ کند.

آن‌ها این مدخل را یک «مدخل خودپسندانه» نامیدند. در نهایت، ویکی‌پدیا این مدخل را پاک کرده و اعلام کرد، بنیس به اندازه‌ای مهم و قابل توجه نیست که بتواند مدخل مربوط به خودش را به وجود آورد.

منابع:

- تایمز لندن
- سایت bestcollegesonline.com
- نشریه نت‌ورک ورلد

«مرگ در بعد از ظهر»
اثر مشهور (و مبتنی
بر واقعیت) ارنست
همینگوی نیز هدف
خوابکاری قرار گرفت

کاریار ارقام برگزار می‌کند

دوره تخصصی LPI 301

شرکت کاریار ارقام به عنوان مرکز آموزش رسمی LPI کانادا افتخار دارد برای اولین بار در ایران دوره تخصصی LPI 301 را در اسفند ماه برگزار نماید. در این دوره مباحث LDAP در سیستم عامل لینوکس آموزش داده می‌شود.

علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر خواهشمند است به سایت www.cdigit.com مراجعه نمایند.